

for, at der navnlig i den senere Tid har udviklet sig nogen Mangel paa Tillid. Jeg haaber imidlertid, at denne Mangel paa Tillid vil svinde, og jeg har den Overbevisning, at den i alt Væsentligt er ugrundet. For mig er det imidlertid i og for sig nok, at der er en saadan Mistillid til Stede i flere Kredse; thi det er min Overbevisning, at Intet er saa nødvendigt i et Land som Tillid til Retspleiens Udøvelse. Det vilde i og for sig ikke kunne være fyldestgjørende, om det maatte kunne siges med Sandhed, at der altid øvedes Retfærdighed i fuldeste Maal, naar der var en Følelse til Stede i Folket, som gik i modsat Retning. Det er nødvendigt ikke blot, at der øves Retfærdighed, men ogsaa, at man tror derpaa, føler sig overbevist derom. Et Samfund er efter min Mening først da rigtig uhykkeligt, naar Tilliden til Myndighederne i Almindelighed og Domsmyndighederne i Særdeleshed er undergravet — saa har man efter min Opfattelse mistet den bedste Grundvold for Opførelsen af en Samfundsordning. Hvis det altsaa forholder sig saaledes, hvad jeg ikke tør benegte, at der har udviklet sig en Del Mistillid til den Maade, hvorpaa Retspleien udøves, saa indeholdes deri efter min For- mening en Opfordring til at tage en Om- ordning af Retspleien alvorlig under Over- veielse. Nu er da saavel i det Forslag, der nærmest ligger for, som i et andet, der staar paa Dagsordenen, ligesom tilbøds i det Forslag, vi nylig behandlede, blevet rørt ved enkelte Sider af Sagen, som forekomme mig at høre til dem, der særlig fortjene at tages under Overveielse. Det er jo bejendt nok, at det ikke er noget Nyt, der er kommet frem i dette Dieblit eller i den sidste Tid, at der kunde være Grund til at reformere Retspleien. Sagen har været oppe i mange Aar, og der har som bejendt været arbejdet energisk og vedholdende i denne Retning. Ingen kan jo glemme de omfattende Lovforslag, som den ærede Justitsminister fremlagde for Rigsdagen allerede for en 8 Aars Tid siden, hvis jeg husker ret. Sagen blev ikke gennemført den Gang, og dersom man vilde spørge mig, om jeg nu i dette Dieblit vilde opfordre Justitsministeren til at fremkomme med disse Lovforslag, saa vilde jeg for mit Vedkommende sige, at jeg ikke vilde være med til en saadan Opfordring. Jeg har nemlig den Tro, at Dieblittet til at forsøge en saa vidtgaaende Reform vilde være meget ugunstig valgt, og naar der spørges om en stor Sags Gjen- nemførelse, da er det saare vigtigt, at man vælger det beleilige Dieblit dertil. Man kan let ødelægge en Sag ved at bringe den frem i Utide, og jeg har den Sjærlighed til

den Sag, hvormed der her er Tale, at jeg nødvendig vilde se den ødelagt ved, at den bliver bragt frem i Utide. Jeg mener fremdeles, at det i og for sig er saare tvivlsomt, om der er den Stemning tilstede, dels i den lov- givende Forsamling og dels udenfor den i Folket, som der maatte udfordres for at bære en saadan Retsreform igjennem som den, der er paatænkt i Lovforslaget, og hvortil jeg sigtede. Jeg nærer navnlig stor Tvivl, om der i dette Dieblit er en saadan fast Overbevisning til Stede om Rigtigheden af at gaa til Indførelsen af Nævninger i krimielle Sager, som det var foreslaaet i det kriminalprocessuelle Lovforslag, som jeg har sigtet til. Men hvis det forholder sig saaledes, at det ikke tør siges at være rigtigt og anbefalelsesværdigt at gjenoptage nu i Dieblittet den store Retsreform, kan jeg ikke negte, at saa forekommer det mig, at det Spørgsmaal maa kunne reises, om det dog ikke vilde være rigtigt at skride til de mindre Reforme, som man i en Række af Aar har ladet ligge, netop fordi man havde den store omfattende Reform for Øie. Jeg mener, at der er saa meget mere Grund til at skride til saadanne Reforme i det Mindre, som det efter min Mening ikke kan mislignes, at der er visse Punkter, hvor der er en stor Trang til Reforme, og, jeg skal sige til, fordi det efter min Overbevisning er muligt ved at betræde Reformens Vej paa disse Punkter at indføre virkelige Forbedringer i den nu bestaaende Retsstilstand og dermed forberede eller i alt Fald ikke lægge nogen Hindring i Veien for videregaaende Reforme i Fremtiden, naar man maatte finde det rigtigt, for Dieblittet hensigtsmæssigt til at forsøge saadanne. Et af disse Punkter jeg kan gjerne sige Hovedpunkter, berøres af det foreliggende Lovforslag, og forsaavidt er det ogsaa formelt berettiget af mig at bringe det paa Bane. Det foreslaas nemlig i den sidste Paragraf af det Lovforslag, der netop beskæftiger os, at i Underretskredsene skal der ansættes en særlig Politimester, det vil med andre Ord sige, at Forslaget gaar ud paa i den Henseende at gennemføre Grundlovens Tanker om Forvaltningens Af- stillelse fra Retspleien. Jeg vilde for mit Vedkommende lægge en særlig Vægt paa, om noget Saadant kunde ske. Jeg har, som jeg sagde før, den Tro, den Overbevisning, at Mistilliden, hvis den er til Stede, til Dom- stolene, til Retspleiens Udøvere, er ubespiet. Jeg griber tvertimod Leiligheden til at ud- tale, at jeg er fast overbevist om, at gennem- gaende ere Landets Dommere, og dette gjælder altsaa særlig ogsaa om Landets Un- derdommere, ikke blot samvittighedsfulde